

Pohádkový kufřík – divadlo kamishibai

Kateřina Hubertová

Osobně jsem se s divadlem kamishibai poprvé potkala při krajské konferenci projektu Bookstart S knížkou do života v Českých Budějovicích v lednu 2020. A byla to pro mne láska na první pohled. Divadlo v akci představila Mgr. Eva Svobodová^[1], která se zabývá především předškolní pedagogikou. Nicméně divadlo kamishibai není zábava pouze pro malé děti.

Zapátrala jsem na webu po nějakých dalších informacích a byla jsem poměrně překvapená. Pojem kamishibai třeba vůbec nenajdete na wikipedii. Nicméně pár informací se mi vypátrat přece jenom podařilo. Divadlo jako takové je vlastně dřevěná dvoukřídlá bednička formátu cca A3, do které se vkládají vysouvací listy s ilustracemi. Jedná se o původní japonskou uměleckou formu předávání příběhů vyprávěním za podpory obrazů prezentovaných ve skříňce. Prvotní informace o kamishibai pocházejí někdy z 9. až 10. století v Japonsku. Novodobá historie tohoto papírovo-dřevěného divadla se vine od poloviny 19. století. V evropských zemích nalezneme jeho obdobu v tzv. kramářských písničkách, které fungovaly na podobném principu. Populární pouliční zábava zpracovávala nejrůznější témata, často i bulvárního charakteru. Kramářské písničky i kamishibai v dalekém Japonsku bavily, vzdělávaly, informovaly skupiny všech obyvatel od dětí po seniory.

Příběh plyne slovem i obrazem. Každé představení je originální, ovlivněné osobou vypravěče i prostředím a fantazií posluchačů. Vzniká tak komplexní zážitek audio i vizuální.

Při pátrání po informacích o kamishibai jsem narazila na velmi pěkný rozhovor v rozhlase.^[2] Doporučuji si záznam poslechnout všem z vás, kteří se chcete o kamishibai dozvědět ještě více.

Již při prvním setkání s kamishibai mne napadlo, že je ideální do knihoven. Samozřejmě ho lze použít přímo pomocí příběhů, které jsou k dispozici. Má však daleko větší potenciál. Napadají mne workshopy pro různé věkové skupiny především dětí. Mohlo by se jednat o komplexní projekty třídy od nápadu po realizaci divadelního představení skupině třeba předškoláků. První pracovní dílna by byla na vymyšlení kamishibai příběhu. Tvorba příběhu tak, aby bylo možné rozpracovat ho do jednotlivých obrazů. Následovala by výtvarná stránka a lekce storytellingu. Účastníci takového projektu by si ani nevšimli, co všechno si vyzkoušeli: plánování, tvůrčí psaní, skupinová práce a spolupráce, komunikace, řešení vzniklých problémů, výtvarné zpracování... a v neposlední řadě rozšíření slovní zásoby a umění vypravěčské v konečném představení. Vám knihovníkům už určitě stejně jako mně vyskakují různé varianty, jak kouzelný kufřík využít. Budu ráda, když něco z nápadů zrealizujete a dáte vědět, jak se vše povedlo. Držím palce novým aktivitám.

Odkazy k tématu, pokud to někoho zaujalo více:

- <https://duha.mzk.cz/clanky/papirove-divadlo-kamishibai>
- https://www.infracz.cz/data_13/soubory/467.pdf
- https://www.infracz.cz/data_13/soubory/466.pdf
- <https://www.facebook.com/pangurovypribehy/posts/223015244893394/>
- <https://prosolutions.sk/kamisibai-divadlo-ma-svoj-pribeh/>

Kontakt Mgr. Eva Svobodová, esvobod@pf.jc.cz. Info viz <https://petrinum.com/46-pribehy-z-kufriku> a kufřík přímo <https://petrinum.com/pribehy-z-kufriku/429-pribehy-z-kufriku-balicek-se-slevou.html>.

Kontakt na autorku: hubertova@knihovnahk.cz

[1] viz <https://www.pf.jcu.cz/structure/departments/kpe/profil/26.html>

[2] Viz <https://www.mujirozhlas.cz/artcafe/papirove-divadlo-kamishibai-se-pred-dekadami-dostalo-do-evropy-jake-pribehy-vypravi>